

10. BROUČCI

(věnováno J. Karafiátovi)

A byl podzim. Světla ubývalo a zimy přibývalo, a tak broučci, že už po neděli nikam svítit nepoletí. Jenom maminka dostala od tetičky zlatoočkové z města psaní, že strýček zlatoočko oslavuje o svatém Václavovi jubileum. A tak maminka s tatínkem slíbili, že se k nim přijdou s Broučkem podívat, dřív než udeří zima.

A letěli. Loukami, zahradami a nad potůčkem, který se po chvíli roztekl v široký potok. A když už byli všecek udýcháni a křídélka je bolela, sedli si a odpočinuli. A zase letěli dál, mezi vysokánskými domy, okno vedle okna, až přiletěli k takovému krásnému stadionu. A ten stadion byl velkánský a zelenobílý a šuměl tisíci hlasy vesele halasících pánů a kluků. Na náměstíčku se tatínek s maminkou a Broučkem vyhnuli štiplavému dýmu z udírny a zalétli pod široké schody.

Tu měli tetička a strýček zlatoočkovi chaloupku krytou suchým špendličím a cigaretovými oharky a smetím z roztrhaných vstupenek. To bylo radosti ze shledání! Dávali si všichni po hubičce a Brouček líbal ruku. Ale byl tam ještě někdo.

Tetička zlatoočková vzala Broučka za ruku: „Pojď, Broučku, polib také tadyhle naší Terezce ruku.“ A Brouček políbil, honem se však schoval za maminku. Před Terezkou měl ostych, byla už velká a moc krásná.

Sedli kolem radiátoru a začali si povídat. Kolik broučků pomřelo na hřišti pod koly správcovy sekačky, kolik bramboráků a klobás napadalo pod schody a kolik kluků tam vyplivlo žvýkačku a kolikrát tam někdo chrstl zbytek zteplalého piva, až chaloupku tetičky a strýčka zlatoočkových dočista vyplavil. A tetička zlatoočková šla do síně k almaře a Brouček za ní.

„Tetičko, copak to tam máte?“

„I Broučku, při minulém utkání se Zlínem k nám pod schody propadlo něco tuze dobrého.“

A už se s Terezkou chopily ocumlaného bonbonu, postavily ho na stůl a každý si lízl a Brouček že si také lízne. Bonbon byl karamelový. A všichni si to velice chválili, takové to bylo sladké!

Strýček přitáhl stůl blíže k radiátoru a vypravoval, jak letos v srpnu bylo mu ouvej. Vyletěl si z chaloupky na klubové záchody na obhlídku, jestlipak už se vylíhly larvičky mšic v koutku pod umyvadly. A vtom spatřil takové vysokánské gumové holínky; stál tam dezinfektor. Strýček zlatoočko se náramně lekl, ale honem se vzpamatoval a hrr ze záchodů pryč, ale dezinfektor na něj namířil jedovou stříkačku a hrr za ním. A tak strýček honem ven za roh pod schody, ale trochu se jedu nadýchal a kolik dní potom prostonal.

Tetička zlatoočková řekla: „Hodné a poslušné broučky má Pán Bůh na starosti, takže se jim nemůže nic stát.“

A strýček zlatoočko k tomu přidal: „A i když se broučkům něco stane, je to tak dobře, že to Pán Bůh tak chtěl. Nesluší broučkům moc plakat a naříkat.“

Nahoře nad schody to šumělo a zahučelo lidskými hlasy a Terezka se naklonila k Broučkovi: „Chtěl bys vidět fotbalové utkání?“ A tak šli. Vylétli zpod schodů, vznesli se vysoko až nad tribunu a tu si sedli u reflektoru. A pěkně se dívali, jak zelenobílí a žlutočerní lidé běhají za balónem.

„Terezko, co to mají ti lidé pod námi v pohárcích?“

„I to je pivo.“

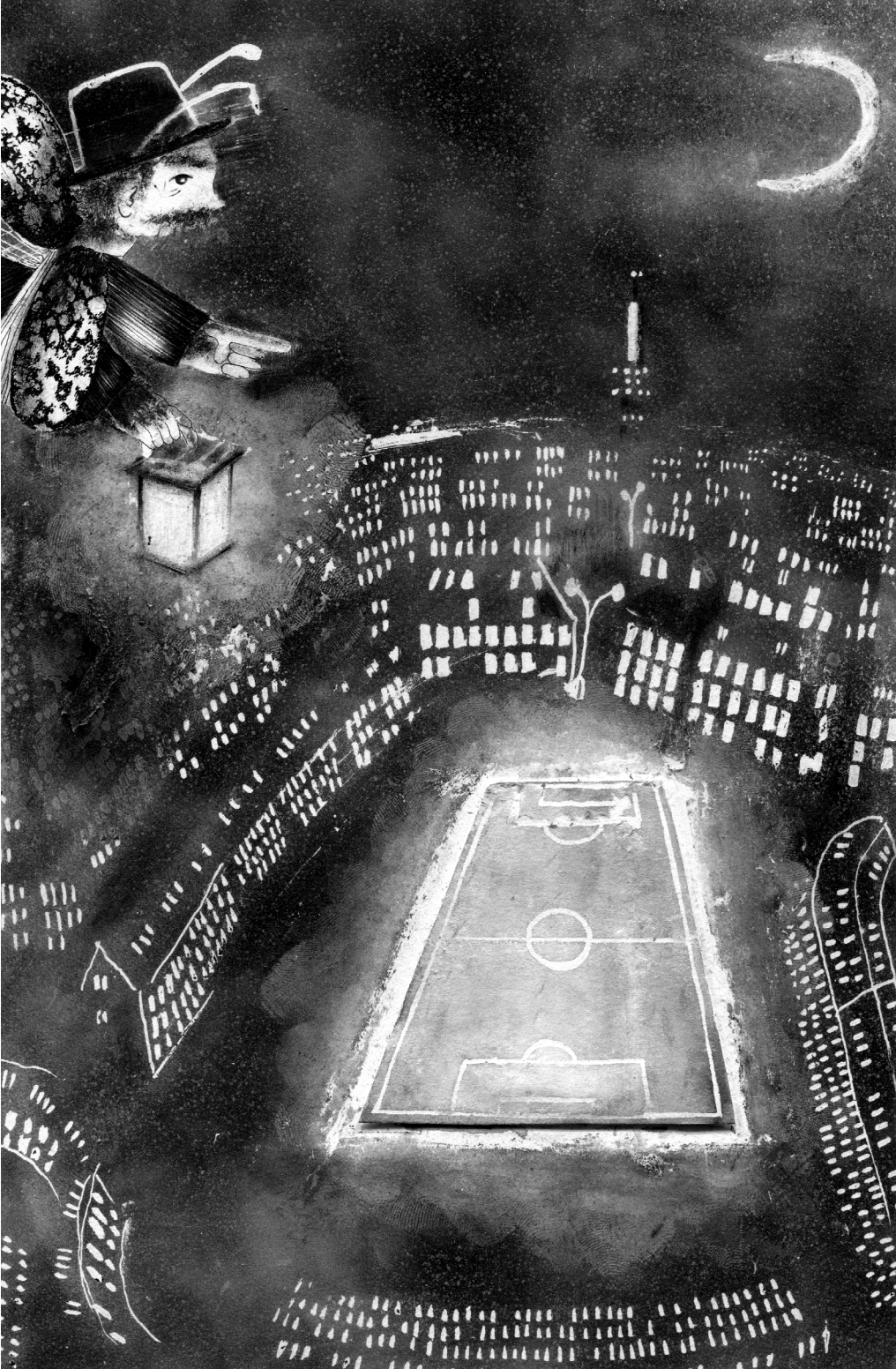
„Slétneme níž a ochutnáme?“

„Tam nesmíme. Pivo je jed a už mnoho broučků doplatilo na zvědavost a Pán Bůh si je vzal, protože v pivě utonuli.“

Ale Brouček nechtěl Terezku slyšet a vznesl se, že se jen proletí jakoby nic podívat blíž. A slétl k jednomu pohárku, usadil se na okraji a zvědavost ho zlákala a chtěl se dotknout pivní pěny, zdála se od oka měkoučká jako peřina, ale vtom mu nožky sklouzly a Brouček se počal topit. Hladina se nad ním zavřela, pivo ho dávalo a dusilo, křídélka mu tuhla a Brouček umdlával a loučil se: „Ach maminko, ach tatínku, už vás nikdy nespatriím!“ Ale náhle se k němu snesl lidský prst, vyškrábl Broučka z pěny a cvrnknutím ho odstřelil pod sedačku. Brouček se udeřil do hlavy, až byl z toho celý bez sebe. A pak, už to bylo nějakou dobu, cítil, jak ho kdosi táhne za nožky. A byla to Terezka, která ho chlácholila:

„I neplač, Broučku, už jsme skoro v naší chaloupce; zas nějak bude.“

U tetičky a strýčka zlatoočkových se kolem Broučka všichni slétli. Uložili ho na lavici a obkládali studivými hadříky. Brouček osychal, ale

bříško i hlavičku měl v jednom ohni. Podávali mu v kalíšku rosy k napití a Brouček pomalounku pil. Maminka naříkala a dělala si starosti:

„Jestlipak Brouček do rána přežije?“

Tatínek se mračil a nic neříkal. Až když zas sáhli Broučkovi na čelo a teplota mu opadala a Brouček se dušoval, že už nikdy nebude neposlušně zvědavý, tatínek pravil:

„I holečku, já ti řeknu jen to, že sám vidíš, že kdybys neměl pěkně poslouchat, ty sám bys nejhůř přitom pochodil. Tentokrát si tě Pán Bůh k sobě nevzal. A děkuj Terezce, že tě sem donesla.“

A strýček zlatoočko vykoul z okna chaloupky a říkal, že už bude den. Vidíte, tamhle se už nebe rdí.“

A tatínek pravil: „To poletíme domů!“

Ještě si řekli: „Zdař Bůh!“ A letěli domů. Broučka cestou moc bolela křídélka, tak se museli mockrát zastavit a Brouček si pokaždé drobátko sedl, že si odpočine. A zase letěli kousek dál, až byli doma na louce u roždí. A maminka ještě ohřála polívčičku a pak řekla: „Půjdeme spat. Broučkovi se oči zavírají.“ A tak že se budou modlit:

*Podvečer tvá čeládka,
co k slepici kuřátka,
k ochraně tvé hledíme,
laskavý Hospodine.*

Brouček dal pac a pus, každý šel po svých a spali a spali. Krásně se jim to spalo.

—

10. kolo

Bohemians Praha – MFK Karviná 0:0

11. POVÍDKY Z JEDNÉ KAPSY

(věnováno K. Čapkovi)

SELHÁNÍ PROFESORA ROUSSE

Číšník nosil na stůl, zvláště pak: vídeňský párek, šrůtku uzeného masa s křenem a hořčicí, čtvrtku dozlatova pečené kachny plněné bramborovými plackami a kysaným zelím a ovšem i půllitry plzeňské dvanáctky; neboť tou je restaurace U Bansethů vyhlášená.

„Řeknu vám, na toto místo jsem se během své pražské visit těšil absolutně nejvíce,“ pravil profesor harvardské univerzity C. G. Rouss, náš slovný americký krajan, jenž tu zasedl k večeři; máje za sebou veleúspěšnou prezentaci svého experimentu založeného na řetězci asociací, potlačených představ bez kontroly rozumu.

„Už jste se někdy v tomto experimentu zmýlil?“ optal se redaktor Janouš, který s profesorem C. G. Rousem usedl ke stolu za účelem pořízení interview.

„Well, vy journalisté jste really všude na světě identical,“ usmál se slovný profesor a otřel si hřbetem dlaně pěnu z horního rtu, „zajímají vás jen sensations a pracovní eh, ty... nezdary,“ vyhrkl radostně, vzpomenuv si na to pravé slovo. „Avšak musím vás zarmucovat, my friend; moje method analajzování v praxi ještě nikdy neselhat; tedy pokud nepokoušet se do toho fušovat nějaký eh, amateur.“

Ovšem pečlivý redaktor Janouš se nevzdával; a zatímco slovný profesor zakrojil na talíři do kachního stehna, snažil se jej vyvést z neomylnosti:

„Záleží při vašem experimentu na inteligenci analyzované osoby? Myslím, jestli třeba s hloupějším člověkem máte víc práce a naopak...“

„Já vám rozumět, my friend,“ skočil mu do řeči profesor. „Nou, na inteligence ani na gender, ani na edjkejšn obžekta absolutně nezáleží. Ale vy si mě, of course, budete chtít otestovat na nějaké náhodné person zde directly v restaurant, yes? Však vás všechny journaly mám prokouknuté

jako eh, obnošená vesta,“ děl slovutný profesor a odložil příbor na doje-
dený talíř.

Zapil poslední sousto dvěma hlty dvanáctky a rozhlédl se po zaplně-
ném bzučícím lokále.

K experimentu se povedlo přesvědčit mladšího muže, který před pár
okamžiky přišel zvenku k výčepu, a to za úplatu v podobě dvou piv na
redaktorův účet. Se spokojeným výrazem si přisedl ke stolu.

„Poslyšte,“ spustil na něj přísně C. G. Rouss, „já se vás nebudu na nic
ptát. Já vám jenom budu říkat slova, a vy musíte hned říkat první slovo,
které vás napadne, rozumíte vy? A vy mi tím časem nechtěně budete pro-
zradit svou povahu, svou minulost a své nejvíc skryté ajdyje. Tak dávejte
pozor: „Sklenice.“

„Cinknout,“ odvětil neznámý muž.

„Vy musíte rychleji,“ děl profesor: „Ryba.“

„Kapr.“

„Jídlo.“

„Párek.“

„Zvíře.“

„Šváb.“

Tak to šlo ráz na ráz, stále rychleji; v bezoddyšném tempu.

Zdálo se, že to neznámého muže začalo bavit; připomínalo mu to trumfování karet. Bože, na co si při téhle hře letmo vzpomínal!

„Radost,“ hodil mu C. G. Rouss.

„Olomouc!“

„Vztekl!“

„Příbram!“

„Křivda!“

„Liberec!“

„Spokojenost!“

„Opava!“

„Stačí,“ zadržel ho C. G. Rouss a obrátil se k redaktoru Janoušovi:

„Done, gentlemen. Tohle analýzování je příliš snadný kejz. Myslím, že by bylo zbytečné dělat ten experiment dál. Ten pán je nepochybně: obchodní cestující,“ ukončil své představení a vítězně se napil piva.

Redaktor Janouš si onen moment pečlivě poznačil do poznámkového bloku; včetně hezkého detailu, jak si profesor od obsluhy sebevědomě zažádal o další pivo. Ovšem vyrušil je lehce znejistělý dotaz onoho neznámého muže:

„Jak vás to napadlo?“

Hleděl přitom na profesora C. G. Rousse, jenž zrovna otevřel restaurační menu, aby si objednal další zdejší vyhlášenou pochutinu.

„To je easy byznys, my friend,“ odvětil profesor, aniž by vzlédl od jídelního lístku. „Nevalně jíte, nevalně přespáváte. A ty cities, kde máte a nemáte obchodní success, to je clear as whistley...“

„Obchodní cestující,“ pronesl neznámý muž poněkud zadumaně. „To bych teda dělat nemoh.“

Jakmile to vyřkl, atmosféra u stolu zajiskřila jako rozbitý jistič.

„Eh, jak nemohl?“ zaujalo to profesora, avšak ihned se otrčepal a pokračoval: „Vždyť se tím živíte, yes?“

Neznámý muž zavrtěl hlavou; to ohromně zaujalo redaktora Janouše, jenž zvedl tužku od zápisníku, pátravě si muže prohlédl a přejel tázavě pohledem k profesoru C. G. Roussovi; ten zjevně nachytán v nedbalkách nechtěl ovšem dáti nic takového znát; přičemž pravil:

„Well, uznávám, že jsem byl z pracovních důvodů výjimečně too fast. You know,“ obrátil se k redaktorovi, „jak nemáme tolik time, eh... Kdybych zde pána analajzoval o minutu déle, tak bychom sure zjistili, že ten pán je – pardon, že to tak musím sdělit: eh, recidivista. To jídlo, you know, a ty destinations of věznice... Maybe jsem se tady pána podvědomě nechtěl dotknout,“ obhajoval své zaváhání.

Muž cosi zamručel a opět zavrtěl nesouhlasně hlavou; dotčeně pravil:

„Jak recidivista? Proč recidivista? Já?“

„No,“ odkašlal si diplomaticky redaktor Janouš a natočil se k muži.

„Já bych si také dovolil skromně myslet, že ve skutečnosti jste fanoušek Bohemky.“

Neznámý muž mu na to ochotně přikývl. Avšak náš krajan, slovutný profesor C. G. Rouss, se popudlivě vztyčil nad stolem a jat spravedlivým hněvem dotčeně pronesl:

„Oh, gentlemens, toto já nemohu věděti, of course,“ rozčiloval se. „Né, že bych neznal soccer; but z jedné strany jsem již třicet let away a už ani nevím, jaké v Čechách fotbalují teamy. A z druhé strany: jak mám analajzovat obžekty, když na mě tady pan redaktor naléhá v tak tajmové tísní? To je very unfair, pánové. A bylo by ještě více unfair, kdyby se to v tom vašem intervju objevilo,“ vstal rozezlen od stolu a zamířil k toaletám.

Jeho emoční výbuch plný ponížení roznesl kolem stolu nakrátko trapné mlčení.

„Vy taky fandíte Bohemce?“ pozvedl neznámý muž zrak k redaktorovi Janoušovi.

„Kdepak, mě fotbal zaplaťbůh vůbec nezajímá,“ odvětil redaktor.

„Tak jak jste poznal, co jsem zač, líp než ten expert? Vás nějak zajímá to analajzování?“

„Ále, vůbec ne. Víte, hnedle na začátku, jak jsem vás sem ke stolu přiváděl, jsem si všiml toho vašeho levého zápěstí. Jak tam máte vytetovaného toho klokana.“

—

11. kolo

Slezský FC Opava – Bohemians Praha 0:1